

зникає і необхідність викладання дисципліни на рівні магістрів, яка б розглядала питання безпеки праці на виробництві.

Однією з найвагоміших причин нещасних випадків зі смертельними наслідками є незадовільна підготовка робітників і роботодавців з питань охорони праці, яка на разі відсутня на другому рівні освіти студентів технічних спеціальностей з незрозумілих причин. Гаранти спеціальностей не вважають за потрібне включати у навчальні плани магістрів дисципліни, яку зможуть навчити студентів, як майбутніх керівників, безпечним методам ведення виробничого процесу та експлуатації обладнання. А також зазначити значущість проблеми виробничого травматизму на вітчизняних підприємствах.

З огляду на вищезазначене, пропонується гарантам другого рівня навчання при перегляді, оновленні та удосконаленні ОПП виставити компетентності, які б розглядали питання безпеки праці на виробництві з подальшим введенням відповідних дисциплін.

Література:

1. Костіков В. Г. Питання безпеки праці на магістерському рівні освіти у різних вищих навчальних закладах / Humansafetyinmodernconditions : coll. of 13th Intern. Sci. andMethodologicalConf., 147 Intern. Sci. Conf. oftheEurop. Assoc. forSecurity (EAS), December 2-3, 2021 / відп. за вип. В. В. Березуцький ; НТУ «ХПІ» [та ін.]. Харків, 38–40.

2. Аналіз причин виробничого травматизму та шляхів його зниження в сучасних реаліях / І. О. Мезенцева [та ін.] // Проблеми охорони праці в Україні = LabourProtectionProblemsInUkraine : зб. наук. пр. / ред. кол.: О. Є. Кружилко [та ін.]. – Київ : ННДІПБОП, 2023. – Т. 39, № 3-4. – С. 8-14.

ОБҐРУНТУВАННЯ ВВЕДЕННЯ ТЕХНОГЕННИХ, ПРИРОДНИХ, ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРИЧИН ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ

Мезенцева І.О., Кузьменко О.О., Мезенцев С.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

mezencevaia@ukr.net

Проблемою виробничого травматизму опікуються на державному рівні, на рівні підприємств та громадських організацій. Досить багато закордонних та вітчизняних видань надають певні міркування стосовно невпинного зростання нещасних випадків на виробництві, зокрема і в Україні [1]. Причини, за якими стаються нещасні випадки, надані у Порядку [2] у вигляді класифікатора, в який входить 43 причини. Усі ці причини поділені на 4 групи: технічні, організаційні, психофізіологічні та техногенні, природні, екологічні та соціальні. При чому остання група причин була введена до класифікатора у 2019 році, а облік нещасних випадків за цією причиною був проведений Фондом соціального страхування України вже у 2020 році. На рисунку 1 надані причини нещасних випадків на виробництві за період з 2017 по 2022 рік.

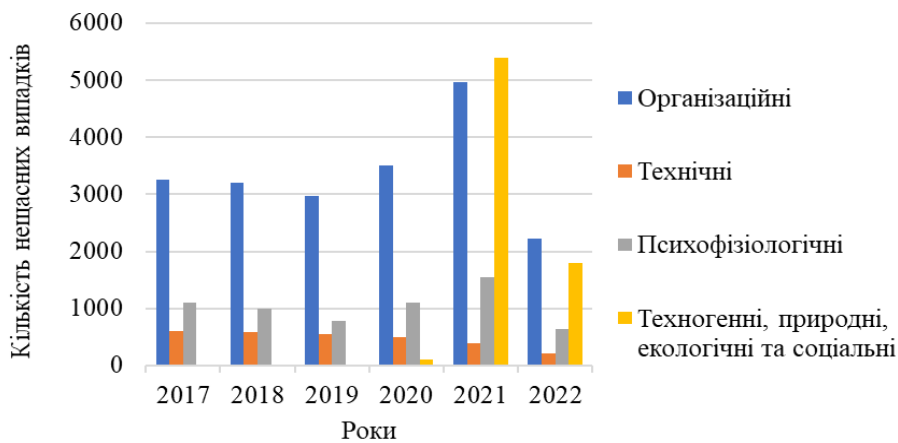

Рисунок 1 – Причини нещасних випадків на виробництві за 2017 -2022 рік.

Дані по техногенним, природним, екологічним та соціальним причинам показують, що введення цієї групи причин було цілком обґрунтовано. Із рисунка видно, що у 2020 році за цими причинами сталася невелика кількість нещасних випадків (106), але вже у 2021 році сталося значно більше нещасних випадків, а саме 5393. У 2021 році ця група причин перший раз за весь час ведення обліку НВ витіснила із лідерів організаційні причини, за якими завжди ставалася найбільша кількість нещасних випадків. Таке неймовірне зростання нової групи причин було пов'язано з пандемією коронавірусної інфекції SARS-CoV-2. З'явилися випадки інфікування на COVID-19 працівників медичних закладів та працівників інших галузей економіки, робота яких пов'язана з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження. Наприклад, працівники транспорту, поштової та кур'єрської діяльності, оптової та роздрібної торгівлі. Такі випадки інфікування розслідуються як випадки гострого професійного захворювання, що віднесені до виробничого травматизму.

Література:

1. Problems of occupational injuries and ways of its reduction on example of Ukraine / I. Mezentseva [etal.] // Diversity: disease preventive of research integrity. – 2024. – Vol. 4, Issue 2. – P. 54-62.
2. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. – Затвердж. постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 зі змінами.